

חק לישראל – פרשת נצבים יום ב'

תורה – דברים פרק כט'

(טו) כי אתם ידעתם את אשר ישבנו בארץ מצרים ואת אשר עברנו בקרב הגוים אשר עברתם: (טו) כי אתם ידעתם את אשר ישבנו בארץ מצרים ואת אשר עברנו בקרב הגוים אשר עברתם: (טו) ארי אתון ידעתון ית דיתבנא בארעא דמצרים וית די עברנא בגו עממיא די עברתון:

(טז) ותראו את שקוציהם ואת גלליהם עץ ואבן כסף וזהב אשר עמיהם: (טז) ותראו את שקוציהם ואת גלליהם עץ ואבן כסף וזהב אשר עמיהם: (טז) וחזתון ית שקוציהון וית טעותהון אעא ואבנא כספא וזהבא די עמיהון:

(יז) פן יש בכם איש או אשה או משפחה או שבט אשר לבבו פנה היום מעם יהוה אלהינו ללכת לעבד את אלהי הגוים ההם פן יש בכם שרש פרה ראש ולענה: (יז) פן יש בכם איש או אשה או משפחה או שבט אשר לבבו פנה היום מעם יהוה אלהינו ללכת לעבד את אלהי הגוים ההם פן יש בכם שרש פרה ראש ולענה: (יז) דילמא אית בכון גבר או אתתא או זרעיית או שבטא די לבא פני יומא דין מרחלתא דין אלהנא למהר למפלח ית טעות עממיא האנן דילמא אית בכון גבר מהרהר חטאין או זדון:

(יח) והיה בשמעו את דברי האלה הזאת והתברך בלבבו לאמר שלום יהיה לי כי בשדרות לבי אלך למען ספות הרזה את הצמאה: (יח) והיה בשמעו את דברי האלה הזאת והתברך בלבבו לאמר שלום יהיה לי כי בשדרות לבי אלך למען ספות הרזה את הצמאה: (יח) ויהי במשמעה ית פתגמי מומתא דרא ויחשב בלבה למימר שלמא יהי לי ארי בהרהור לבי אנא אזיל בדיל לאוספא לה חטאי שלותא על זדנותא:

רש"י

(יח) והתברך בלבבו – לשון ברכה יחשוב בלבבו ברכה שלום לעצמו לאמר לא יבואני קללות הללו אך שלום יהיה לי: והתברך – בנדיב"א שוי"א בלע"ז (זיך חליין בענלען. זיך פאר געבעננט האלטען) כמו והתגלח והתפלל: בשרירות לבי אלך – במראות לבי כמו אשורנו ולא קרוב כלומר מה שלבי רואה לעשות: למען ספות הרזה – לפי שאוסף לו פורענות על מה שעשה עד הנה בשוגג והייתי מעביר עליהם וגורם עתה שארפס עם המזיד ואפרע ממנו הכל וכן ת"א בדיל לאוספא ליה חטאי שלותא על זדנותא שאוסף לו אני השגות על הזדנות: הרזה – שוגג שהוא עושה כאלו שכור שהוא עושה שלא מדעת: אמאה – שהוא עושה מדעת ובתאוה:

(טו) כי אתם ידעתם וגו' ותראו את שקוציהם – לפי שראיתם העבודת כוכבים ושמה השיא לב אחד מכס אותו ללכת אחריהם:

(טז) ותראו את שקוציהם – על שם שהיו מאוסים כשקאים: גלוליהם – שהיו מוסרחים ומאוסין כגלל: עץ ואבן – אותן של עמים ושל אבנים ראיתם בגלוי לפי שאין העובדי כוכבים יראים שמה יגנבו. חבל של כסף וזהב עמיהם צדרי משכיתם הם לפי שהם יראים שמה יגנבו:

(יז) פן יש בכם וגו' – לפיכך אני כריך להשביעכם: פן יש בכם – שמה יש בכם: אשר לבבו פנה היום – מלקבל עליו הברית: שרש פרה ראש ולענה – שרש מגדל עשב מר כגידון שהם מרים כלומר מפרה ומרבה שרש בקרבכם:

חק לישראל – פרשת נצבים יום ב'

נביא – ישעיה פרק סב' ה'-ח'

(ה) כי יבעל פחור בתולה יבעלוך בניה ומשוש חתן על פלה ישיש עליך
 אלהיך: (ה) ארי כמה דמתיתב עולים עם בתולתא כן יתיתבון בגויכי בניכי וכמא דחדי חתנא עם
 כלתא יחדי עלך אלהיך:

(ו) על חומתיך ירושלם הפקדתי שמרים כל היום וכל הלילה תמיד לא
 יחשו המזפרים את יהוה אל דמי לכם: (ו) הא על עובדי אבהתך צדיקיא קרתא דירושלם
 מתקנין נטרין קדמי כל יממא וכל ליליא תדירא לא פסקין מתאמר דכרן טבותיך קדם יי לא פסיק לבון:
 (ז) ואל תתנו דמי לו עד יכונן ועד ישים את ירושלם תהלה בארץ: (ז) ולא
 יפסוק דכרנהון מן קדמוהי עד דיתקן ועד דיסוי ית ירושלם תושבתא בארעא:
 (ח) נשבע יהוה בימינו ובזרוע עזו אם אתן את דגנך עוד מאכל לאיביך ואם
 ישתו בני נכר תירושך אשר יגעת בו: (ח) קים יי בימינה וברע תוקפה אם אתן ית
 עבודיך עוד מיכל לבעלי דבבך ואם ישתון בני עממיא חמריך דלאית ביה:

רש"י

(ה) כי יבעל וגו' – ארי כמה דמתיתב עולם
 עם בתולתא כן יתיתבין בגויכי בנייכי:
 (ו) על חומתיך ירושלם – רבותינו לרשוקה
 כמשמעו מלאכי המזכירים את ה' על
 חורבנה לבנותה מאי אמרי אתה תקום תרחם
 ליון (תהלים קצ) כי זכר ה' בציון (תהלים

(קצ) כדאיתא במסכת מנחות וי"ת חומותיך
 אצות הרשונים המגינים עלינו כחומה.
 הפקדתי שומרים – לכתוב ספר זכרונות שלא
 ישתכח זכותם מלפני. לא יחסו – מלהזכיר
 זכותם לפני. המזכירים את ה' – את זכות
 האצות. אל דמי לכם – אל תחריסו:

כתובים – תהילים פרק מה' יז'-יח' מו' א'-ב'

(יז) תחת אבתיך יהיו בניה תשיתמו לשדים בכל הארץ: (יז) באתר אבהתך יהוין
 צדיקיא בנך תמננון לרברביא בכל ארעא:
 (יח) אופירה שמך בכל דר ודר על בן עמים יהודוך לעלם ועד: (יח) בעידנא ההיא
 תימרון נדבר שמך בכל דר ודר מטול היכנא עממיא דמתגידין יהודון שמך לעלם ולעלמי עלמין:
 (א) למניצח לבני קרח על עלמות שיר: (א) לשבחא על ידיהון דבני קרח ברוח נבואה בזמן
 דאתכסי אבוהון מנהון והגון אשתזבו ואמרו שירתא:
 (ב) אלהים לנו מחסה ועז עזרה בצרות נמצא מאד: (ב) אלהא לנא רוחצנא ועושנא
 טיעתא בעקתא נשתכח לחדא:

רש"י

(יז) תחת אבותיך וגו' – לכל אחד מישראל
 אמר:
 (יח) אזכירה שמך – כלפי הקב"ה אמרו
 המשורר:

חק לישראל – פרשת נצבים יום ב'

משנה – ביצה פרק ד'

(א) המביא בדי יין מִמְקוֹם לְמִקוֹם, לֹא יֵבִיאם בְּסֵל וּבִקְפָה, אֲבָל מִבֵּיא הוּא עַל כְּתָפוֹ אוֹ לְפָנָיו. וְכֵן הַמּוֹלִיךְ אֶת הַתְּבֹן, לֹא יִפְשִׁיל אֶת הַקֶּפֶה לְאַחֲרָיו, אֲבָל מִבֵּיאָהּ הוּא בִּידוֹ. וּמִתְחִילִין בְּעֵרְמַת הַתְּבֹן, אֲבָל לֹא בְּעֵצִים שֶׁבְּמִקְצָה: מַצְעוּד יוֹם וְלֹא הִיא רְגִיל לְהַסִּיק מִמְנָה, לְכִית לִיה לְהֵאֵי תֵנָח מוֹקָה: אֲבָל לֹא בְּעֵצִי וְשִׁמְשִׁמָּה – רַחֲצָה שְׂאֵרֵי הַבְּתִים קְרוּיָה מוֹקָה עַל שֶׁסֵּהִיא מוֹקָה לְאַחֲרוֹ וְאִין נִכְנָסִים וְיוֹאֲצִים לָהּ תְּדִיר, וְהַגֵּךְ עֵצִים לְאִיִּירֵי כֵּהוּ הַכֹּחַ הֵן קוֹרוֹת גְּדוּלוֹת שֶׁל אֲרָזִים הַעוֹמְדוֹת לְבָנִין, לְמוֹקָה מִחַמַּת חֶסְרוֹן כִּים נִינְהוּ שְׂדֵמִיָּהוּ יִקְרִים. וְכֵהָ אֲפִילוֹ ר' שְׁמַעוֹן לְכִית לִיה מוֹקָה מוֹדָה:

(ב) אִין נוֹטְלִין עֵצִים מִן הַסֶּבֶה, אֲלֵא מִן הַסְּמוּךְ לָהּ. מִבֵּיאִין עֵצִים מִן הַשְּׂדֵה מִן הַמְּכַנְסִים, וְמִן הַקְּרֵפֵי אֲפִילוֹ מִן הַמְּפֹזֵר. אִיזְהוּ קְרֵפֵי, כָּל שֶׁסְּמוּךְ לְעִיר, דְּבָרֵי רַבֵּי יְהוּדָה. רַבֵּי יוֹסִי אוֹמֵר, כָּל שֶׁנִּכְנָסִין לוֹ בְּפוֹתְחָת, וְאֲפִילוֹ בְּתוֹךְ תְּחוּם שְׁבֵת:

סָם, אֲבָל מִן הַקְּרֵפֵי שֶׁהוּא מִשְׁתַּמֵּר וּמוֹקֵף סְבִיב כְּשֶׁהוּן מִכּוֹנְסִין דַּעֲתִיה עֲלוּיָהוּ: כָּל שֶׁסְּמוּךְ לְעִיר – מִמַּש. וְהוּא לְכִית לִיה פּוֹתְחַת מִפְתַּח שְׁמֵשְׁתַּמֵּר, דר' יְהוּדָה תְּרַתִּי כְּעֵי סְמוּךְ לְעִיר וּפּוֹתְחַת. וּמִשּׁוֹם דִּקְסַבֵּר סַתְּם קְרֵפִיפּוֹת יֵשׁ לְהֵם פּוֹתְחַת מִשּׁוֹם הַכִּי לֹא חָשׁ לְהַזְכִּירָה: ר' יוֹסִי אוֹמֵר כָּל שֶׁנִּכְנָסִין לוֹ בְּפוֹתְחַת וְאֲפִילוֹ בְּתוֹךְ תְּחוּם שְׁבֵת. כִּיִּין לְכִית לִיה פּוֹתְחַת לֹא כְּעֵיִן סְמוּךְ, אֲלֵא אֲפִילוֹ רַחוּק עַד קְרוֹב לְסוֹף תְּחוּם שְׁבֵת. וְאֵם הוּא סְמוּךְ לֹא כְּעֵיִן פּוֹתְחַת. וְכִסְמוּךְ כָּלֹא פּוֹתְחַת אוֹ פּוֹתְחַת כָּלֹא סְמוּךְ שְׂרִי. וְהַלְכָה כר' יוֹסִי:

רע"ב – (ג) אִין נוֹטְלִים עֵצִים מִן הַסּוּכָה – אֲפִילוֹ סוּכָה שְׂאִינָה שֶׁל מַרְוֵה כְּגוֹן כְּפִסַּח אוֹ כְּעֵרֶת אִין נוֹטְלִים מִמְנָה עֵצִים כִּיִּים טוֹב, מִשּׁוֹם סְתִירַת אֵהֵל: אֲלֵא מִן הַסְּמוּךְ לָהּ – כְּגוֹן הַנִּים הַזְּקוּפִים סְמוּךְ לְדַפְנוֹת וְלֹא נִאֲרָגוּ עַם הַדּוֹפֵן לְכֹא כְּטֹלֵי לְגַבִּי דוֹפֵן לְפִיכֵךְ נוֹטְלִין מֵהֵן כִּיִּים טוֹב: מִבֵּיאִין עֵצִים – תְּלוּסִים: מִן הַשְּׂדֵה – שְׁבֵתוֹךְ הַתְּחוּם מִן הַמְּכַנְסִים: מִן הַקְּרֵפֵי – אֲפִילוֹ מִן הַמְּפֹזֵר. מִתְּנִיתִין יַחֲדָהּ הִיא וְאִינָה הַלְכָה, אֲלֵא הַלְכָתָא אִין מִבֵּיאִין עֵצִים אֲלֵא מִן הַמְּכַנְסִים שְׁבֵתוֹךְ, וּמִן הַשְּׂדֵה לֹא יֵבִיא כָּלֹל וְאֲפִילוֹ מִן הַמְּכַנְסִים לְכֹא דַּעֲתִיה עֲלוּיָהוּ הוֹחִיל וְאִינֵן מִשְׁתַּמֵּרִים

(א) אִין מִבְּקַעִין עֵצִים, לֹא מִן הַקּוֹרוֹת, וְלֹא מִן הַקּוֹרָה שֶׁנִּשְׁבְּרָה כִּיִּים טוֹב. וְאִין מִבְּקַעִין לֹא בְּקֵרְדִים וְלֹא בְּמִגְרָה וְלֹא בְּמִגְלָל, אֲלֵא בְּקוֹפִיץ. בֵּית שֶׁהוּא מִלֵּא פְרוֹת, סְתוּם וְנִפְתַּח, נוֹטֵל מִמְּקוֹם הַפְּתַח. רַבֵּי מֵאִיר אוֹמֵר, אִף פּוֹתְחַת לְכִיתְחָלָה וְנוֹטֵל:

מתניתין חסורי מחסרה והכי קתני, אכל מבקעין מן הקורה שנסברה מערב יום טוב. וכשהן מבקעין אין מבקעין לא בקרדוס: ולא

רע"ב – (ג) אִין מִבְּקַעִין עֵצִים מִן הַקּוֹרוֹת – הַסְּדוּרוֹת כְּאֲרָץ כְּדִי שֶׁלֹּא יִתְעַקְמוּ, וְעוֹמְדוֹת לְבָנִין: וְלֹא מִבְּקַעִים לֹא בְּקֵרְדוֹס –

חק לישראל – פרשת נצבים יום ב'

דעתיה מנייהו, דבית דתנן במתניתין מיירי שאינו זנוי בטיט ובסיד, אלא סידור של לבנים זו על זו בלא טיט, והשתא אין בפחיתתו איסורא דאורייתא הלכך לאו מוקצין נינהו, כי היכי דאמרין גבי טבל ללא מוקצה הוא שאם עבר ותקנו מתוקן: אף פוחת לכתחלה – דהואיל ואין שם טיט אלא לבנים סדורין זו על זו לא הוי סותר ושרי לפחות לכתחלה. ואין הלכה כר' מאיר:

(ד) אין פותחין את הגר, מפני שהוא ואין חותכין את הפתילה לשנים. רבי יהודה אומר, חותכה באור לשתי גרות:

שהוא מתקן כלי. ולמעכה ביד מותר: חותכה באור – נותן שני ראשי הפתילה צפי שתי נרות שצריך להדליקן כאחת, ומדליק באמצע, דהשתא לא מוכח דלחקוני מנא מכין אלא להדלקה בעלמא. והלכה כרבי יהודה:

רע"ב – (ז) אין פותחין את הנר – ליטול אחת מן הביצים של יוצר חרש ולתחוב אגרופו לתוכה לחקוק נר, מפני שעושה כלי: ואין עושין פחמין – דאינהו נמי כלי נינהו לצורפי זהב, ופתיחה נמי כלי היא להדלקה שצריכה עשיה ותקון: ואין חותכין אותה לשנים – לפי

(ה) אין שוברין את החרס, ואין חותכין את הגיר לצלות בו מליח, ואין גורפין תנור וכירים, אבל מכבשין, ואין מקיפין שתי חביות לשפת עליהן את הקדרה, ואין סומכין את הקדרה בבקעת, וכן בדלת, ואין מנהיגין את ההמה במקל ביום טוב ורבי אלעזר ברבי שמעון מתיר:

מקיפין צריאה: לשפות – לערוך ולהשיב עליהם קדירה, והאור צין שתי החביות. ואסר לה משום דלמי לבנין: ואין סומכין את הקדירה בבקעת – ללא ניתנו עאים אלא להסקה – ובקעת, עאים שנתבקעו: וכן הדלת – אין סומכין אותה בבקעת, לעאים מוקצים הם אלא כל תשמיש חוץ מן ההסקה: ואין מנהיגים את הבהמה במקל – משום דנראה כמוליכה למכור בשוק:

רע"ב – (ה) ואין חותכין את הנייר – שנותנין בו שמן, ועומד בפני האש כל זמן שהשמן בחוכו, ואינו נשרף: מליח – דג: אין גורפין תנור וכירים – אם נפל לתוכן מטפולה של תנור ומן הטויה, אין גורפין אותו, דמתקן מנא הוא ואתיא כרבנן דאמרי מכשירי אוכל נפש אסירי: מכבשין – משכיבין את האפר ואת העפר כדי שיהיה חלק: ואם אי אפשר לו – לאפות אלא אם כן גרף מותר: מקיפין – מקרבין זו אלא זו. כמו אין

(ו) רבי אלעזר אומר, נוטל אדם קיסם משלפניו לחצץ בו שניו, ומגבב מן החצר ומדליק, שכל מה שפחצר מוכן הוא. וחקמים אומרים, מגבב משלפניו ומדליק:

אף מן החצר נמי מותר ליטול, דקאמר כל מה שפחצר מוכן הוא – והא דנקט משלפניו, משום רבנן דפליגי דאפילו משלפניו להדליק

רע"ב – (ו) משלפניו – ממה שלפניו בבית: לחוץ בו שניו – ליטול בשר החוץ צין שניו. ומשלפניו לאו דוקא, דלרבי אליעזר

חק לישראל – פרשת נצבים יום ב'

ובתרתי פליגי. והלכה כחכמים. ואין מותר לטול קיסם לחנוך בו שינוי אלא מאבוס של בהמה, ולא יחתכנו ויתקננו לכך, אלא אם כן היה לח וראוי למאכל בהמה, שכל דבר הראוי למאכל בהמה מותר לחתכו בין ביוסטוב בין בשבת ואין בהם משום תקון כלי:

(ו) אין מוציאין את האור לא מן העצים ולא מן האבנים ולא מן העפר ולא מן המים, ואין מלבנין את הרעפים לצלות בהן. ועוד אמר רבי אליעזר, עומד אדם על המקצה ערב שבת בשביעית, ואומר, מכאן אני אוכל למחר. וְחֲכָמִים אומרים, עד שיִדְשׁוּם יֵיאמֶר, מִכָּאן וְעַד כָּאן:

האור: ועוד אמר ר' אליעזר – משום דתני אחת לקולא גבי מוקצה והדר אמר אחריתי, קאמר ועוד: עומד אדם על המוקצה – הריך הזמנה, והזמנה מועלת לו: ערב שבת בשביעית – שאין מעשר נוהג בה ואין מחוסר אלא הזמנה. והוא הדיון במעושר ובשאר שני השבוע. אלא אורחא דמלחא נקט, דסתם מוקצה לאו מעושר הוא, דגרוגרות ולימוקים הן סתם מוקצה, ואין רגילין לעשר קודם גמר מלחכה: מכאן אני נוטל למחר – וסגי בהכי: עד שירשום – בסימן, דאין ברירה והלכה כחכמים:

אין, לחנוך לא, דסברי לא ניתנו ענים אלא להסקה: וחכמים אומרים מגבז משלפניו ומדליק – אצל מן החצר לא, דהואיל וקסמין דקין הן וטורח לקוששן ולגבזן, מאתמול לאו להכי קיימי. ודקאמרת נוטל קיסם לחנוך בו שינוי, און אית לן דאף משלפניו לא יטול אלא להדליק, דלא ניתנו ענים אלא להסקה.

רע"ב – (ז) אין מוציאין את האור – משום דמוליד דמני למלאכה, שבורא האש הזה ביום טוב: מן העפר – יש קרקע כשחופרין אותה מוציאה אור ממקום מחפורת שלה: ולא מן המים – נותנין מים בכלי זכוכית לבנה ונותנו בחמה כשהשמש חם מאד והזכוכית מוציאה שלהבת, ומציאם נעורת ומגיעים בזכוכית והיא בוערת: רעפים – כלי חרס חלולים באמצען שמכסים בהן הגגות: ואין מלבנין – באור: את הרעפים – דוקא ברעפים חדשים, משום דמשוי ליה מנא בהסקה זה, שהן מתחממין ומתחזקים על ידי

גמרא – ביצה דף לב' ע"א

ואין עושין פחמין פשיטא למאי חזי תני רבי חייא לא נצרכה אלא למוסרין לאוליידין לבו ביום ובו ביום מי שרי כדאמר רבא להזיע וקודם גזרה הכא נמי להזיע וקודם גזרה: ואין חותכין את הפתילה לשנים מאי שנא בסבין דלא דקמתקן מנא באור נמי קא מתקן מנא תני רבי חייא חותכה באור בפי שתי נרות אמר רב נתן בר אבא אמר רב מוחטין את הפתילה ביום טוב מאי מוחטין אמר רב חנינא בר שלמיא (משמיה דרב) לעדויי חושכא תני בר קפרא ששה דברים נאמרו בפתילה שלשה להחמיר ושלשה להקל להחמיר אין גודלין אותה לכתחלה ביום טוב ואין מהבהבין אותה באור ואין חותכין אותה לשנים להקל ממעכה ביד ושורה בשמן וחותרה באור בפי שתי נרות ואמר רב נתן בר אבא אמר רב עתירי בבל יורדי גיהנם הם כי הא דשבתאי בר מדינוס אקלע לבבל בעא מנייהו עסקא ולא יהבו ליה

חק לישראל – פרשת נצבים יום ב'

מזוני מיזן נמי לא זינדהו אמר הני מערב רב קא אתו דכתיב ונתן לך רחמים ורחמך כל המרחם על הבריות בידוע שהוא מזרעו של אברהם אבינו וכל מי שאינו מרחם על הבריות בידוע שאינו מזרעו של אברהם אבינו ואמר רב נתן בר אבא אמר רב כל המצפה על שלחן אחרים עולם חשך בעדו שנאמר נודד הוא ללחם איה ידע כי נכון בידו יום חשך רב חסדא אמר אף חייו אינן חיים תנו רבנן שלשה חייהן אינם חיים ואלו הן המצפה לשלחן חבירו ומי שאשתו מושלת עליו ומי שיסורין מושלין בגופו ויש אומרים אף מי שאין לו אלא חלוק אחד ותנא קמא אפשר דמעייין במניה:

רש"י על הגמרא

אורה: נאמרו צפחילה – ציוס טוב: ממעכה ציד – תקון כללית יד הוא: יודעי גיהנם הן – שאינן מרחמים לעשות לזקנה: עסקא – סחורה, להשתכר למחלית שכר: מזוני – שאל מהם מזונות מיזן נמי לא זינדהו: ונתן לך רחמים – שתרחם על הבריות: כאשר נשבע לאבותיך – מי שיש לו רחמים מזרעו של אבות: בעדו – כנגדו, כמו שבת בעדו (איוב א) כלומר חשך פרוס לפניו, הכל עליו כחשך: נכון צידו – מזומן אלכו: מי שאין לו אלא חלוק אחד – אין יכול לכבדו וכנים מלכרין אותו: דמעייין במניה – מפלה את כליו מן הכנים:

לאוליידין – מחמי חמין ומרחללות, ואף על גב דלכורך יום טוב הן עושין: מי שרי – להחם, והלא גזרו על הרחילה במסכת שבת (מ, א) ואפילו הוחמו מבעוד יום, וכל שכן להחם חמין לא הותר מעולם: להזיע – מכנים הפחמים לתוכו, וזני אדם נכנסין ומזיעין, וקודם שגזרו על הזיעה נשנת משנה זו: דקמתקו מנא – אחת היתה, ועושה אותה שחיס: צפי שתי נרות – נתן שני ראשיה בתוך שתי נרות, אם כריך להדליקו כחחת, ומדליק באמצע, ללא מוכח דלתקוני מנא מכיין, אלא להדלקה בעלמא: לעדויי חושכא – כשהיא נעשית בראשה פחם מעבירה: לעדויי – להסיר: חושכא – פחם, המחשיך

זוהר – ויקרא דף יח' ע"ב

חולקיהון דצדיקייא, דידיעין לכוונא רעותא לקמי מאריהון, וידיעין לתקנא עלמא בהאי יומא, בקל שופרא. ועל דא פתיב, (תהלים פט) אשרי העם יודעי תרועה. יודעי, ולא תוקעי:

בהאי יומא, בעי עמא לאסתפל לא בבר נש שלימ מכלא, דיידע ארחוי דמלכא קדישא, דיידע ביקרא דמלכא, דיבעי עלייהו בעותא בהאי יומא. ולזמנא קל שופרא בקלהו עלמין, בכוונה דלכא, בחכמתא, ברעותא, בשלימו. בגין דיסתלק דינא על ידו מן עלמא. ווי לאינן דשליחא דלהון לא אשתבח בדיקא יאות, דהא חובי עלמא (עמא) אתיין לאדפרא בגיניה.

חק לישראל – פרשת נצבים יום ב'

הָדָא הוּא דְכְתִיב, אִם הִכְהֵן הַמְּשִׁיחַ יַחְטָא, דְּהוּא שְׁלִיחָא דְכָל יִשְׂרָאֵל, לְאַשְׁמַת הָעָם הוּא, בְּגִין דְּדִינָא שְׁרִיא עֲלֵיהּ:
 וְכֵן שְׁלִיחָא הוּא זְכָאָה בְּדָקָא יְאוּת, זְכָאִין אִינּוּן עֲמָא, דְּכָל דִּינִין מְסַתְּלִין מִנְיָהּ עַל יְדֵיהּ, כֹּל שְׁכֹן כְּהֵנָּה, דְּעֲלִיָּה מִתְּבַרְכָּאן עֲלָאִי וְתַתָּאִי:
 אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וְעַל דָּא, כְּהֵן וְלֹאֵי עַד לֹא יִסְלַק לְפּוֹלְחָנָא, בְּדַקִּין אַבְתְּרִיהּ, וַיִּדְעִין אַרְחֻזֵי וְעוֹבְדוֹי, וְאִי לֹא, לֹא סְלִיק לְפּוֹלְחָנָא, וְכֹן בְּסַנְהֶדְרִין לְמִידּוֹ דִּינָא:

וְאִי אֲשַׁתְּכַח בְּדָקָא יְאוּת, יְהִיבִין עֲלֵיהּ חוּמְרָא דְמִקְדָּשָׁא. וְאִי לֹא, לֹא סְלִיק לְפּוֹלְחָנָא. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (דברים לג) וְלֹלִי אָמַר תּוֹפְמִיָּהּ וְאוֹרִיָּהּ לְאִישׁ חֲסִידָהּ. מִפְּנֵי מַה זָכָה (אהרן) לְאוֹרִים וְלְתוֹמִים, וְלִמְפֹלַח פּוֹלְחָנָא. הָוִי אוֹמֵר (דברים לג) אֲשֶׁר נִסִּיתוּ וְגוֹ'. הָאוֹמֵר לְאָבִיו וְלְאִמּוֹ לֹא רָאִיתוּ וְגוֹ'. וְכִיּוֹן דְּאֲשַׁתְּכַחוּ בְּאֵלֵין דְּרַגְיָן, כְּדִין יוֹרוּ מִשְׁפָּטֵיהּ לִיעֲקֹב וְגוֹ', יְשִׁימוּ קְטוֹרֶה וְגוֹ'. לְשַׁכְּבָא רוּגְזָא, וְלְזַמְנָא שְׁלָמָא. וְכִלְיָל עַל מְזַבְחָהּ, בְּגִין דִּיתְבַּסְמוּן כְּלָא, וַיִּשְׁתַּכְּחוּן בְּרַכָּאן בְּכִלְהוֹן עֲלֵמִין, כְּדִין (דברים לג) בְּרַךְ יְיָ חֵילוֹ וְגוֹ':

הלכה – הרמב"ם הלכות ברכות פרק ה'

(יא) שלשה בני אדם שבאו משלש חבורות של שלשה שלשה אינן רשאים ליחלק ואם כבר זימן כל אחד ואחד מהן בחבורה שלו רשאים ליחלק ואינן חייבין בזימון שכבר זימנו עליהן שלשה שישבו לאכול פת אע"פ שכל אחד ואחד אוכל משלו אינן רשאים ליחלק:

(יב) שתי חבורות שהיו אוכלין בבית אחד בזמן שמקצתן רואין אלו את אלו מצטרפין לזימון אחד ואם לאו אלו מזמנין לעצמן ואלו מזמנין לעצמן ואם יש שמש אחד ביניהם שהוא הולך ומשמש מחבורה זו לחבורה זו מצטרפין לזימון אחד אע"פ שאין מקצת אלו רואין את אלו והוא שישמעו שתיהן כל דברי המברך בביאור:

לע"נ

זאב וזיים בן שרדה, גר גבריאל בן סוזן, דניאלה פורטונה בת רוזל, צדיקה בת שרדה ז"ל.